

CO₂ management plan

Conform CO₂-prestatieladder 3.0

Datum: 20 september 2018

Referentie: 90005

Versie: 4.0

© Logitech B.V.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Energie meetplan	5
3	Stuurcyclus	6
4	TBV matrix	7
5	Energiemanagement programma	9
6	Kwaliteitsmanagement plan	11

Revisiebeheer

Auteur	Datum	Versie	Status	Commentaar
Merel	26-01-2018	3.0	Definitief	Stuurcyclus up-to-date gemaakt
Diana	20-09-2018	4.0	concept	Categorieën scope 3: papier en water verwijderd

1 Inleiding

Het CO₂ management plan bevat een aantal vaste onderdelen voor het up-to-date houden van het CO₂-managementsysteem. Het plan is opgezet om ervoor te zorgen dat het gehele CO₂-reductiesysteem voldoet aan de eisen van ISO 50001, ISO 14064-1 en dat gedurende het jaar continue verbetering plaatsvindt.

De CO₂ verantwoordelijke heeft de documenten die betrekking hebben op het CO₂-beleid in beheer. Hij/zij draagt zorg voor het juist archiveren en versiebeheer van deze documenten, zodat de meest actuele versie van documenten altijd beschikbaar is en oudere versies eenvoudig achterhaald kunnen worden. Daarbij worden oudere versies van documenten minimaal 2 jaar bewaard.

2 Energie meetplan

Er is voor het meten van de verschillende energiestromen een planning gemaakt voor de meetmomenten, deze vind je gespecificeerd per energiestroom terug in dit hoofdstuk. Ook is de wijze waarop de verbruiken gemeten worden de meest haalbare wijze. Daarbij wordt rekening gehouden met het doel waarvoor de gegevens verzameld worden en dus de mate van detail die nodig is.

Scope 1 emissies:

Categorie	Meetmoment	Wie	Toelichting
Gasverbruik <i>in m³ aardgas</i>	Elk jaar	CO ₂ verantwoordelijke	Gegevens van eigenaar van het pand jaarlijks opvragen bij Bas ten Hove van Lisman per e-mail.
Brandstofverbruik Lease auto's <i>in liters benzine, diesel en LPG</i>	Elk half jaar	CO ₂ verantwoordelijke	Totaal gereden kilometers overnemen uit administratie. KM omreken naar Liters dmv verbruik boordcomputer (indien mogelijk).

Scope 2 emissies

Categorie	Meetmoment	Wie	Toelichting
Elektriciteitsverbruik <i>In kWh</i>	Elk half jaar	CO ₂ verantwoordelijke	Gegevens adhv tussenmeters, maandelijks opgenomen door CO ₂ verantwoordelijke.
Brandstofverbruik privé auto's <i>in liters benzine, diesel en LPG</i>	Elk half jaar	CO ₂ verantwoordelijke	Totaal gereden kilometers overnemen uit administratie. KM omreken naar Liters dmv verbruik boordcomputer (indien mogelijk).

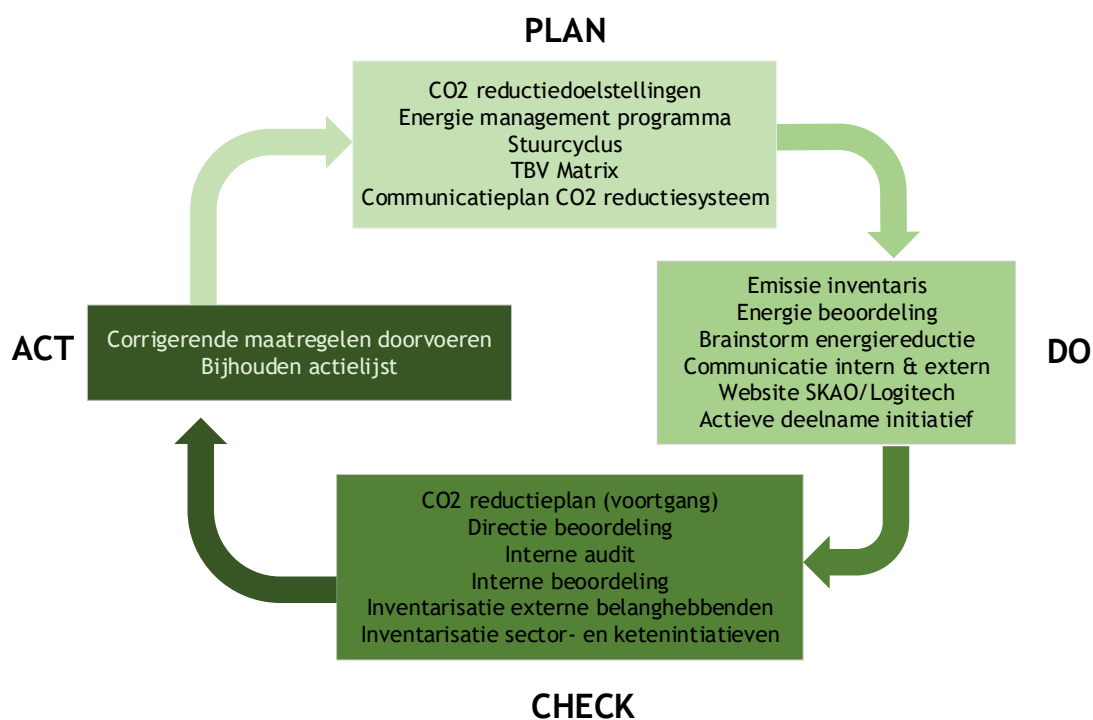
Scope 3 emissies

Categorie	Meetmoment	Wie	Toelichting
Treinverbruik ww <i>In kilometers</i>	Elk half jaar	CO ₂ verantwoordelijke	Woon-werkkilometers op basis van kilometers - aantal dagen projectenkm's uit declaratie.
Zakelijke kilometers OV <i>In km's</i>	Elk half jaar	CO ₂ verantwoordelijke	Gegevens uit declaratie, op te vragen bij de administratie.
Woon-werkverkeer <i>In liters diesel, lpg, benzine</i>	Elk half jaar	CO ₂ verantwoordelijke	Woon-werkkilometers op basis van kilometers. Deze gegevens omrekenen naar liters dmv verbruik boordcomputer auto (indien mogelijk).
Afval <i>In kg's</i>	Elk half jaar	CO ₂ verantwoordelijke	http://www.milieubarometer.nl/kantoor kengetal vermenigvuldigd met het aantal FTE.

3 Stuurcyclus

Het CO₂-beleid van Logitech B.V. kent een cyclus van een half jaar. Daarin worden de gegevens voor de CO₂ emissie inventaris verzameld, er wordt beoordeeld of de CO₂-emissiefactoren nog actueel zijn en er wordt gekeken of er significante veranderingen in het bedrijf zijn die een impact op de CO₂ emissie inventaris hebben. Ook wordt uitgezocht of herberekening van emissies van voorgaande jaren vanwege de veranderingen nodig is. Ook wordt de voortgang van de CO₂-reductie en het behalen van de doelstelling bepaald.

Vervolgens wordt beoordeeld of sturing op de doelstelling en maatregelen nodig is. Dat gebeurt in de vorm van het aanscherpen van de doelstelling wanneer deze (te) eenvoudig behaald wordt, of in de vorm van het nemen van extra maatregelen wanneer bepaalde maatregelen niet mogelijk bleken te zijn en de doelstelling niet gehaald dreigt te worden. Hierover wordt vervolgens intern en extern gecommuniceerd. Daarnaast wordt de nuttige toepassing van het sector- of keteninitiatief in de afgelopen periode geëvalueerd. Hieronder weergegeven is een zogenoemde PCDA-cyclus, waarin de verschillende fasen van het CO₂-reductiebeleid zijn weergegeven.

4 TBV matrix

Item		Management team	CO2 verantwoordelijke	Kwaliteitsmanager	Alle medewerkers
Taken	Bijhouden website		X		
	Interne nieuwsbrief		X		
	Bijhouden netwerk		X		
	Nieuwsberichten aanleveren		X		
	Externe communicatie		X		
	Verzamelen gegeven emissie inventaris		X		
	Opstellen CO2 emissie inventaris		X		
	Opstellen emissie inventaris rapport		X		
	Uitvoeren review CO2 reductiesysteem		X		
	Bepalen CO2 reductiedoelstellingen		X		
	Bepalen CO2 reductiemaatregelen		X		
	Uitvoeren energie-audit		X	X	
	Up-to-date houden energiemeetplan		X		
	Bevoegdheden	Voldoen aan eisen		X	
Realiseren CO2-reductie doelstellingen			X		X
Voldoen aan ISO 14064-1			X		
Deelname aan sectorinitiatieven			X		
Uitvoeren onderzoek naar energiereductie			X		
Implementatie energie meetplan			X		
Voldoende commitment management		X	X		
Versturen van nieuwsberichten			X		
Rapporteren aan management			X		

Verantwoor- delijkheden	Goedkeuren van interne communicatie	X			
	Goedkeuren van externe communicatie	X			
	Accorderen van doelstellingen	X			
	Accorderen van emissie-inventaris	X			

5 Energiemanagement programma

Dit beknopte hoofdstuk heeft als doel om aan te tonen dat Logitech aan alle onderdelen uit NEN 50001 voldoet. Er is besloten hiervoor geen apart energiemanagement programma op te stellen, omdat de eisen in de andere documenten geïntegreerd zijn. Zie onderstaand een opsomming van de eisen. Per eis is een verwijzing naar de betreffende documentatie opgenomen in de tabel onderaan dit hoofdstuk.

Eisen van NEN 50001

4.4.3 Uitvoeren van een energie review (directiebeoordeling)

- a) Het energieverbruik en de gebruikte energiefactoren moeten gebaseerd zijn op metingen of andere data
- b) Significant energieverbruik, in het bijzonder significante veranderingen, moeten in beeld worden gebracht
- c) Een inschatting van het verwachte energieverbruik van de komende periode
- d) Het identificeren van alle personen die werken voor de organisatie wiens acties kunnen leiden tot significante veranderingen in het energieverbruik
- e) Identificatie van mogelijkheden om energie te besparen en het behalen van de prioriteiten

4.4.4 Opstellen van het referentiekader

- a) Het basisjaar

4.4.5 Vaststellen van performance indicatoren voor monitoren (meten KPI's)

- a) Het beschrijven van de handelingen

4.4.6 Energie doelstellingen, doelen en programma's

- a) Het aanwijzen van verantwoordelijkheden
- b) De middelen en het tijdsplan voor het behalen van de verschillende doelen

4.6.1 Monitoring, meten en analyseren

- a) De organisatie maakt en beschrijft de bewaking en de eisen om de gestelde doelen te behalen. Er moet een energie meetplan worden geschreven en geïmplementeerd
- b) De organisatie moet ervoor zorgen dat het energieverbruik en bijbehorende energiefactoren op vooraf bepaalde momenten wordt gemeten en gedocumenteerd
- c) De organisatie moet ervoor zorgen dat juistheid en herhaalbaarheid van de meetmethode die gebruikt is past bij de taak
- d) De organisatie moet de relatie tussen het energieverbruik en de energiefactoren aangeven. En zal op vooraf bepaalde momenten de werkelijke situatie toetsen met de verwachte situatie
- e) De organisatie moet alle significante afwijkingen van het verwachte energieverbruik documenteren, inclusief de mogelijke oorzaken
- f) De relatie tussen het energieverbruik en de energie factoren moeten op vooraf bepaald tijdstip worden beoordeeld en waar nodig aangepast worden
- g) De organisatie moet zijn energieverbruik, waar mogelijk, vergelijken met andere, gelijksoortige, organisaties

4.6.4 Afwijkingen, verbeteringsacties en preventieve maatregelen

- a) De organisatie moet afwijkingen identificeren en binnen een vooraf gestelde tijdslijn verbeteringsacties uitvoeren. De organisatie moet alle relevante documentatie bewaren en daarbij rekening houden met de wettelijke termijn

NEN 50001	Documenten CO₂ reductiesysteem
4.4.3 a	Emissie-inventaris 2018
4.4.3 b	Energiebeoordeling H3 'Emissie-inventaris rapport'
4.4.3 c	Energiebeoordeling H3 'Emissie-inventaris rapport'
4.4.3 d	Energiebeoordeling H3 'Emissie-inventaris rapport'
4.4.3 e	CO ₂ -reductieplan 2020 Bijlage A 'Inventarisatie reductiemogelijkheden'
4.4.4 a	Energiebeoordeling H3 'Emissie-inventaris rapport'
4.4.5 a	CO ₂ -reductieplan 2020 H3 'CO ₂ -reductieplan'
4.4.6 a	CO ₂ -reductieplan 2020 H3 'CO ₂ -reductieplan'
4.4.6 b	CO ₂ -reductieplan 2020 H3 'CO ₂ -reductieplan'
4.6.1 a	CO ₂ management plan H2 'Energie meetplan'
4.6.1 b	CO ₂ management plan H2 'Energie meetplan'
4.6.1 c	CO ₂ management plan H2 'Energie meetplan'
4.6.1 d	Interne audit
4.6.1 e	Energiebeoordeling H3 'Emissie-inventaris rapport' en Interne audit
4.6.1 f	Interne audit
4.6.1 g	CO ₂ -reductieplan H1.1 'Vergelijking met sectorgenoten'
4.6.4 a	Interne audit

6 Kwaliteitsmanagement plan

Dit document is opgesteld om aan te tonen dat het CO₂-reductiesysteem van Logitech aan de eisen conform hoofdstuk 6.1 van ISO 14064-1 voldoet. Omdat de eisen in de andere documenten geïntegreerd zijn, is besloten om hiervoor geen apart kwaliteitsmanagement plan op te stellen. Om specifiek aan te geven met welke documenten aan de eisen van hoofdstuk 6.1 uit ISO 14064-1 wordt voldaan, worden onderstaand deze letterlijke eisen opgesomd. Per eis staat in de daarop volgende tabel aangeven welk document uit het CO₂-reductiesysteem van Logitech hieraan voldoet.

Eisen van ISO 14064-1 | Hoofdstuk 6

6.1 Informatiemanagement

6.1.1 De organisatie moet de volgende procedures opstellen en onderhouden:

- a) Garanderen dat het informatiemanagement voldoet aan de eisen van ISO 14064-1
- b) Garanderen dat het consistent is met de principes van het GHG Protocol
- c) Regelmatig de compleetheid van de emissie-inventaris controleren
- d) Identificeer fouten en missende aspecten
- e) Documenteer en archiveer relevante emissiegegevens. Ook informatie over de management activiteiten

6.1.2 De informatiemanagement procedures moeten tenminste bevatten:

- a) De identificatie en beoordeling van de verantwoordelijkheden en de eigenaar van deze verantwoordelijkheden
- b) Het identificeren, implementeren en beoordelen van geschikte training voor medewerkers van het projectteam
- c) Het identificeren en beoordelen van de 'organizational boundaries'
- d) Het identificeren en beoordelen van de CO₂-emissiebronnen en afvoerplekken
- e) Het selecteren en beoordelen van rekenmethodes voor het berekenen van de emissie-inventaris
- f) Een beoordeling van de gebruikte rekenmethode
- g) Het gebruik, onderhoud en kalibratie van meetapparatuur (indien van toepassing)
- h) Het ontwikkelen en onderhouden van een systeem om data te verzamelen
- i) Regelmatige controles op accuratie van de berekening
- j) Periodieke interne audits en technische beoordelingen
- k) Een periodieke beoordeling van de mogelijkheden om het informatiemanagement te verbeteren

6.2 Documentbeheer

De organisatie moet een procedure opstellen om de documentatie te beheren en te archiveren. De organisatie zal de documentatie beheren en onderhouden als onderbouwing van de ontwikkeling en onderhoud van de emissie-inventaris zodat dit ook geverifieerd kan worden. De documentatie, op papier of digitaal, zal worden behandeld volgens het door de organisatie opgezette informatiemanagement.

NEN 50001	Documenten CO₂ reductiesysteem
6.1.1 a	Energiebeoordeling H3 'Emissie-inventaris rapport'
6.1.1 b	Energiebeoordeling H3 'Emissie-inventaris rapport'
6.1.1 c	Energiebeoordeling H3 'Emissie-inventaris rapport' en Interne audit
6.1.1 d	Interne audit
6.1.1 e	Energiebeoordeling H3 'Emissie-inventaris rapport'
6.1.2 a	CO ₂ management plan H4 'TVB matrix' CO ₂ -reductieplan H3 'CO ₂ -reductieplan'
6.1.2 b	Energiebeoordeling H3 'Emissie-inventaris rapport'
6.1.2 c	Energiebeoordeling H3 'Emissie-inventaris rapport'
6.1.2 d	Energiebeoordeling H3 'Emissie-inventaris rapport'
6.1.2 e	Energiebeoordeling H3 'Emissie-inventaris rapport'
6.1.2 f	Energiebeoordeling H3 'Emissie-inventaris rapport'
6.1.2 g	Energiebeoordeling H3 'Emissie-inventaris rapport'
6.1.2 h	Energiebeoordeling H4 'Energiebeoordeling'
6.1.2 i	Energiebeoordeling H5 'Interne controle'
6.1.2 j	Interne audit
6.1.2 k	Interne audit
6.2	CO ₂ management plan